

реалізацію у встановленому порядку, за власним розсудом підбирає партнерів з економічних зв'язків у всіх сферах діяльності, в тому числі іноземних. Воно може разом із сільськогосподарським виробництвом займатися будь-яким іншим видом діяльності, не забороненим законодавством України.

Література

1. Фермерські господарства: правові засади створення, функціонування та припинення: Навчально-практичний посібник / За заг. ред. М. В. Шульги. – Х.: Одісей, 2004. – 464 с.

2. Долинська М. С. Фермерські господарства України: землекористування, порядок створення, діяльність та припинення діяльності. – Х.: Страйд, 2005.– 261 с.

3. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 року № 973-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.

УДК 347.822.4 (043.2)

Рогатюк А. В., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Терещенко Н. М., старший викладач

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ ТА РЕЧОВИН ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ

Відповідно до Закону України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 20 лютого 2003 року небезпечний вантаж – це вироби або речовини, які під час повітряного перевезення можуть спричинити загрозу здоров'ю людей, безпеці польоту чи майну.

Так, згідно ст. 97 Повітряного кодексу України умови повітряних перевезень та перелік небезпечних вантажів встановлюються авіаційними правилами України з урахуванням вимог Міжнародної організації цивільної авіації. Авіаперевізник має право здійснювати перевезення небезпечних вантажів у порядку, встановленому авіаційними правилами України [3].

Законодавство України дає чіткий перелік предметів і речовин, заборонених до перевезення пасажирами та членами екіпажів повітряних суден цивільної авіації: 1) ракетниці, пристрої світлових сигналів, пістолети порохові будівельно-монтажні, газові балончики, що містять нервово-паралітичні, слезоточиві, отруйні та сильнодіючі гази; 2) електрошокові пристрої всіх видів, крім медичної реанімаційної апаратури

(дефібрилятори); 3) електронно-променева зброя всіх видів; 4) вибухові речовини, сполуки, споряджені ними предмети, засоби підриву; 5) гази стиснені та скраплені для побутового і промислового використання; 6) легкозаймисті рідини; 7) займисті тверді речовини; 8) отруйні та сильнодіючі речовини; 9) їдкі та корозійні речовини тощо [1].

Необхідно зазначити, що чинним українським законодавством передбачена можливість перевезення у багажі предметів і речовин, заборонених до перевезення пасажирями та членами екіпажів у пасажирському салоні: 1) різні види зброї. Перевезення зброї регламентується інструкцією, затвердженою центральним органом виконавчої влади в галузі транспорту; 2) колючі та ріжучі предмети [1].

Додатком № 18 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію встановлено, що вироби і речовини, які конкретно названі в Технічних інструкціях шляхом зазначення найменування або загального опису як заборонені до перевезення по повітрю за будь-яких обставин, не перевозяться на повітряних суднах будь-якого типу.

Крім того, вироби і речовини, інакше класифіковані як небезпечні вантажі, але необхідні на борту повітряного судна згідно з відповідними вимогами льотної придатності і правилам експлуатації або для спеціальних цілей, зазначених у Технічних інструкціях, можуть бути перевезені повітряним транспортом [2].

Слід зазначити, що в Україні розроблені спеціальні норми по забезпеченню безпеки повітряного польоту. Так, перед тим як запропонувати якесь вантажне місце або зовнішню упаковку з небезпечним вантажем для перевезення по повітрю, відправник переконується в тому, що ці небезпечні вантажі заборонені до перевезення по повітрю і належним чином класифіковані, упаковані, маркіровані, забезпечені знаками і супроводжуються належним чином оформленим документом перевезення небезпечних вантажів [2]. Якщо це інакше не обумовлено в Технічних інструкціях, особа, яка пропонує небезпечні вантажі до перевезення по повітрю, складає, підписує і передає експлуатанту документ перевезення небезпечних вантажів, який містить інформацію, необхідну згідно із зазначеними Інструкціями [2]. Перед вильотом повітряного судна, на борту якого повинні перевозитися небезпечні вантажі, експлуатант, по можливості раніше, надає командирі повітряного судна письмову інформацію, як це обумовлено в Технічних інструкціях [2].

Перед початком підготовки повітряного судна до вильоту експлуатант повинен здійснити його передпольотну перевірку з метою виявлення зброї, вибухових чи інших небезпечних предметів та пристроїв [4]. Спеціально уповноважений орган з питань авіаційної безпеки цивільної авіації має

право в разі отримання інформації про знаходження на борту повітряного судна небезпечних предметів та речовин доручити керівнику аеропорту з метою забезпечення безпеки польоту здійснити перевірку пасажирів, ручної поклажі, багажу, вантажу, кур'єрських і поштових відправлень, що прибувають з аеропортів, розташованих у регіонах з підвищеним рівнем загрози, або з тих, де контроль на безпеку не виконувався належним чином [4].

Таким чином, забезпечується повна безпека повітряного польоту від можливих ризиків, які можуть бути завдані незаконним перевезенням небезпечних предметів чи речовин повітряним судном.

Література

1. Про затвердження Переліку небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом: постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 37. – Ст. 1477.

2. Приложение № 18 к Конвенции о международной гражданской авиации [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aviadocs.net/icaodocs/Annexes/>

3. Повітряний кодекс України від 11 серпня 2013 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

4. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: Закон України від 20 лютого 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 17. – Ст. 140.

УДК 347.82(477):341:061.1(043.2)

Сіроченко Т. В., Ткачик І. М., студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Боярська З. І., к.і.н., доцент

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПРИ ПОВІТРЯНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ: СПІВВІДНОШЕННЯ СТАНДАРТІВ, ЩО ВСТАНОВЛЮЮТЬСЯ ACQUIS COMMUNAUTAIRE ТА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Особливістю законодавства ЄС в сфері авіаперевезень є те, що діяльність значною мірою вказується в регламентах. Ще однією особливістю Європейського авіаційного права виступає структурованість відповідно до завдань, які перед ним ставляться. Основною метою є створення належних ринкових умов та конкурентних засад для авіакомпаній, а також регламентація вимог до літаків, умов перевезення пасажирів та вантажів, забезпечення безпеки в аеропортах та під час польотів на літаках [1, с. 309].